C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr. 21rji-1551/24 Judecătoria Orhei sediul Central
/1-23054185-03-21rji-07112024/ Judecător: Veronica Cupcea

D E C I Z I E
În numele Legii

17 decembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți

În componența:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecătorii Oxana Mironov și Ecaterina Arseni

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către **directorul Penitenciarului nr. 18 Brănești comisar-șef de justiție, Ion Florea**, împotriva ***încheierii judecătoriei Orhei sediul Central din 16.10.2024,*** privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art.92 Cod penal.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

La 12 aprilie 2023, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea avocatului înaintată în interesul condamnatului Golinat Vasile, a.n.*****, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art.92 Cod Penal.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2023 cererea a fost admisă și s-a dispus: s-a înlocuit partea rămasă neexecutată cu închisoare din pedeapsa stabilită condamnatului Golinat Vasile, prin aplicarea prevederilor art.92 Cod penal, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pe o durată de 240 (două sute patruzeci) ore. S-a liberat condamnatul Golinat Vasile de pedeapsa rămasă neexecutată cu închisoare de 2 ani 1 lună 26 zile, stabilită prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 01.11.2021, prin care, în temeiul art. 84 alin. (4) din Codul penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 29.10.2020, sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 22.02.2021, sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, i s-a stabilit definitiv lui Golinat Vasile pedeapsa cu închisoare pe termen de 5

(cinci) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, înainte de termenul rămas neexecutat, imediat din momentul prezentării încheierii, din instituția penitenciară, unde ultimul se deține. Golinat Vasile v-a semna un angajament prin care s-a obligat să se prezinte, în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, la organul de probațiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul său, în vederea executării pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității. S-a obligat condamnatul Golinat Vasile conform art. 90 alin. (6) Cod penal să nu-şi schimbe domiciliul şi/sau reședința fără consimțământul organului competent. S-a pus în sarcina Biroului de probațiune de la domiciliul condamnatului, asigurarea executării prezentei încheieri.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2024 a fost admis recursul declarat de Penitenciarului nr. 18-Brănești, casată încheierea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2023 cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 16.10.2024, a fost admisă cererea avocatului înaintată în interesul condamnatului Golinat Vasile, născut la *****, originar și domiciliat *****, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art.92 Cod penal.

S-a înlocuit lui Golinat Vasile cu 240 (două sute patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, partea pedepsei cu închisoare rămasă neexecutată de 2 ani 1 lună 26 zile, din pedeapsa de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, stabilită lui Golinat Vasile prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 01.11.2021, prin care, în temeiul art. 84 alin. (4) din Codul penal, au fost cumulate parțial pedepsele stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 29.10.2020 (patru ani și șase luni închisoare) și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 22.02.2021 (doi ani închisoare).

Golinat Vasile a fost obligat să se prezinte în termen de 5 zile la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul, în vederea executării pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității. Pe perioada executării muncii neremunerată în folosul comunității, în baza art.90 alin.(6) lit. b) Cod penal, s-a obligat Golinat Vasile să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile.

S-a explicat condamnatului Golinat Vasile că în caz de eschivare cu rea-voință de la munca neremunerată în folosul comunității, aceasta se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a pus în sarcina Biroului de probațiune de la domiciliul condamnatului, asigurarea executării prezentei încheieri.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs directorul penitenciarului nr. 18 Brănești, comisar-șef de justiție Ion Florea, prin care a solicitat admiterea

recursului, casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 16.10.2024 emisă la cererea avocatului în interesele condamnatului Golinat Vasile, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea condamnatului Golinat Vasile, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă de a fi respinsă ca fiind neîntemeiată reținerea condamnatului Golinat Vasile pentru executarea termenului rămas neexecutat cu calcularea acestui termen din data reținerii.

În motivarea recursului declarat și-a manifestat dezacordul cu încheierea pronunțată de instanța de fond, considerând-o neîntemeiată, or concluziile primei instanțe sunt neargumentate și nefondate, fără a fi luate în considerație probele prezentate de instituția penitenciară.

Arată că potrivit materialelor din dosarul personal se constată că Comisia Penitenciarului nr. 18 Brăneşti, a examinat chestiunea privind aprobarea Raportului de evaluare, în privința condamnatului Golinat Vasile şi în urma examinării Comisia a hotărât de a aproba raportul de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei „nerealizat" şi despre comportamentul condamnatului cu calificativul „negativ".

Susține că în urma examinării cererii condamnatului Comisia Penitenciarului nr. 18 Brănești din 03.04.2023 a hotărât de a refuza cererea condamnatului cu privire la posibilitatea aplicării art. 92 CP, motivând decizia pe faptul că ultimul avea sancțiunea disciplinară activă. La moment este necesar de menționat că prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29.04.2024 această sancțiunea a fost anulată definitiv de către instanța.

Prin urmare, susține că comportamentul condamnatului Golinat Vasile a fost calificat drept negativ de către comisia penitenciarului, or potrivit art. 92 CP, instanța de judecată poate aplica prevederile acestui articol şi înlocui partea neexecutată a pedepsei cu una mai blândă doar ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei.

Susține că anume administrația locului de detenție, care supraveghează permanent conduita persoanei aflate în detenţie poate concluziona în modul cel mai obiectiv asupra posibilităţii înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Din acest motiv, o concluzie diametral-opusă a instanţei de judecată urmează a fi motivată în mod convingător şi dincolo de orice dubiu rezonabil, unde instanţa de judecată a reţinut doar secvenţial starea de fapt la caz, fără a aprecia în ansamblu său toate aspectele de fapt al cauzei.

Menționează că înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu este un drept al condamnatului, ci o facultate recunoscută instanței de judecată de a dispune o asemenea măsură atunci când, în baza propunerii administrației instituţiei penitenciare, din datele dosarului, îşi formează

convingerea că nu mai este necesară executarea ulterioară, deplină a pedepsei. Instanţa trebuie să facă o analiză proprie, generală, asupra situaţiei condamnatului şi a profilului său moral (social), în funcţie de care apreciază că detenţiunea poate să înceteze, că este posibilă, din acest moment, reintegrarea în societate.

În acest context, menționează că, înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu trebuie acordată, întotdeauna, în mod automat după executarea efectivă a părților, ci numai dacă, în urma unei cercetări amănunțite a modului de comportare al condamnatului în timpul executării pedepsei, şi numai atunci instanța urma să-şi facă convingerea că corectarea condamnatului este posibilă şi fără executarea efectivă a întregii pedepse.

Astfel, conchide că necesitatea executării efective a unei anumite părţi din pedeapsă se justifică prin aceea că trebuie să se verifice corectarea condamnatului, verificare posibilă numai într-un anumit interval de timp, inițial stabilit de legiuitor, în care condamnatul se află în penitenciar. Circumstanțele în cauză denotă că aplicarea înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința lui Golinat Vasile, este contrară scopului pedepsei penale stabilite şi consideră că acest lucru nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

La fel, indică că prima instanţă nefondat a ignorat argumentele reprezentantului administrației Penitenciarului nr.18- Brăneşti şi concluziile Comisiei penitenciare, menționate mai sus, examinând astfel cazul unilateral şi neobiectiv. Comisia penitenciară, constată că conform comportamentului acestuia în perioada executării pedepsei, încă prezintă pericol, ceea ce denotă că condamnatul încă nu a dedus concluziile de rigoare şi nu şi-a schimbat atitudinea faţă de valorile ocrotite de legea penală.

Totodată, urmează a se lua în considerație caracterul infracțiunii comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat nu ar fi suficiente pentru stabilirea că persoana condamnată s-a corectat şi este posibilă integrarea sa în societate.

Tot în acest sens este şi Recomandarea nr. R (89) 12 a Comitetului de Miniştri către Statele membre cu privire la educaţie în penitenciare, educaţia în penitenciar ajută la umanizarea penitenciarelor şi este un mijloc important de facilitare a întoarcerii deținutului în societate, pregătit atât din punct de vedere moral cît şi din punct de vedere educațional.

Prin urmare, penitenciarul nr.l8-Brăneşti consideră că, în circumstanțele enunţate, reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă, or, termenul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptelor comise, iar înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă, cu o pedeapsă mai blândă, nu este o măsură echitabilă în raport cu faptele comise, consecințele infracțiunii şi cu necesitatea

corectării depline a condamnatului. Prin aceasta, având în vedere faptul că, condamnatului Golinat Vasile nu a dat dovadă că a păşit pe calea corectării, judecătorul de instrucție urma să respingă cererea privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, ca neîntemeiată, deoarece condamnatul Golinat Vasile nu întrunește condițiile stabilite în art. 92 din Codul penal.

În final, consideră necesară soluţia privind admiterea recursului, în sensul considerentelor expuse în vederea înlăturării lacunelor admise de instanța de fond la examinarea cazului şi pronunțarea unei hotărâri întemeiate şi legale.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, prevăzută la art.447 Cod de procedură penală, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

La data de 16.12.2024, a parvenit referință de la Șeful Biroului de Probațiune Sîngerei Vadim Bologan, potrivit căreia se indică că la data de 13.12.2024 cet. Golinat Vasile a executat 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității conform graficului întocmit, fără încălcări sau careva obiecții. Astfel, acesta urmează să execute pedeapsa restantă de 80 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Verificând argumentele expuse în recursul declarat în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul declarat de către administrația penitenciarului nr. 18 Brănești urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) CPP, potrivit cărora, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

Conform prevederilor art.448 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

La soluţionarea recursului declarat, Colegiul reţine şi dispoziţiile art.92 Cod penal, conform căruia: (*1) În privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave, instanţa de judecată, ţinînd cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară. (2) Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă. (3) La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă*

mai blîndă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blîndă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. (4) La înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, instanţa de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

Colegiul penal consideră că, judecătorul la examinarea cererii avocatului Medeleanu Roman în interesele condamnatului Golinat Vasile privind înlocuirea părții din pedeapsa închisorii cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod penal, complet și obiectiv a cercetat circumstanțele cauzei, just, corect și legal ajungând la concluzia privind admiterea cererii ca fiind întemeiată.

După cum denotă materialele cauzei, prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.04.2019, procesul penal privind săvârșirea de către Golinat Vasile a infracțiunii prevăzute de art. 174 alin. (1) Cod penal, a fost încetat pe motiv că acesta la data comiterii faptei nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală. Golinat Vasile a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29.10.2020, sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 14.04.2019 a fost casată cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Golinat Vasile se recunoaște vinovat în baza art. 171 alin. (2) lit. b), art. 172 alin. (2) lt. b) Cod penal, și i se aplică pedeapsă: - în baza art. 171 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 Cod penal – 4 (patru) ani închisoare; - în baza art. 172 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3), 79 Cod penal – 4 (patru) ani închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește definitiv pedeapsă de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul pedepsei lui Golinat Vasile se calculează din 29.10.2020, cu luarea acestuia sub gardă din sala de ședință.

Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 20.04.2021 au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29.10.2020, în cauza penală în privința lui Golinat Vasile.

Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 22.02.2021, Golinat Vasile se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.2 lit.b) CP, și i se stabilește pedeapsă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 01.11.2021, s-a admis demersul administrației Instituției Penitenciare nr. 18 Brănești. În temeiul art. 84

alin. (4) din Codul penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, prin decizia Curții de Apel Bălți din 29.10.2020, de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni închisoare, și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 22.02.2021, de 2 (doi) ani închisoare, se stabilește definitiv lui Golinat Vasile pedeapsa de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, calculând începutul termenului de executare al pedepsei din 29.10.2020.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul central din 28 februarie 2023, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09.11.2023, s-a admis cererea depusă de avocatul Roman Medeleanu, în interesele condamnatului Golinat Vasile, împotriva administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr.18 Brănești referitor la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO. S-a constatat faptul că Golinat Vasile a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți și în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada continuă de la 29.10.2020 până la 28.02.2023, o perioada totală de 852 zile, cu calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO. În condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, se reduce pedeapsa condamnatului Golinat Vasile cu 255 (două sute cincizeci și cinci) zile, pentru perioada de 852 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO. În privinţa perioadei de 2 (două) zile din perioada de 852 zile, care nu au putut fi împărţite la 10, se acordă cu titlu de compensare condamnatului Golinat Vasile suma de 100 (o sută) lei, adică, câte o unitate convenţională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, ce urmează a fi încasată din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor al RM.

La 12 aprilie 2023, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea avocatului înaintată în interesul condamnatului Golinat Vasile, a.n.*****, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art.92 Cod Penal.

Ulterior, *prin încheierea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2023* cererea a fost admisă și s-a dispus: s-a înlocuit partea rămasă neexecutată cu închisoare din pedeapsa stabilită condamnatului Golinat Vasile, prin aplicarea prevederilor art.92 Cod penal, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pe o durată de 240 (două sute patruzeci) ore. S-a liberat condamnatul Golinat Vasile de pedeapsa rămasă neexecutată cu închisoare de 2 ani 1 lună 26 zile, stabilită prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 01.11.2021, prin care, în temeiul art. 84 alin. (4) din Codul penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite prin decizia Curții de Apel Bălți din 29.10.2020, sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central din 22.02.2021, sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani,

i s-a stabilit definitiv lui Golinat Vasile pedeapsa cu închisoare pe termen de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, înainte de termenul rămas neexecutat, imediat din momentul prezentării încheierii, din instituția penitenciară, unde ultimul se deține.

Prin *decizia Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2024* a fost admis recursul declarat de Penitenciarului nr. 18-Brănești, casată încheierea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2023 cu remiterea cauzei la rejudecare.

La caz, Colegiul penal reţine că, potrivit prevederilor art.92 alin.(1) CP, în privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave şi grave, instanţa de judecată, *ţinând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei*, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară.

Așadar, Colegiul penal constată că aplicarea acestei norme presupune un proces detaliat și reglementat, cu un accent puternic pe protecția drepturilor persoanelor condamnate, inclusiv prin măsuri care pot conduce la reducerea pedepsei în anumite circumstanțe.

Or, este important de menționat că în fiecare caz, instanța urmează să i-a în considerare multiple aspecte, inclusiv gravitatea faptei comise, comportamentul inculpatului și posibilele circumstanțe atenuante sau agravante.

În acest context, chiar dacă Comisia Penitenciarului 18 Brănești nu a indicat și alte motive/circumstanțe care ar servi temei pentru adoptarea hotărârii de refuz în înaintarea demersului în instanța de judecată privind posibilitatea aplicării prevederilor 92 Cod Penal, de cât temeiul sancțiunii active, care deja este decăzut, instanța va analiza pe deplin și obiectiv toate datele referitoare la comportamentul condamnatului pe toată perioada de executare a pedepsei cu închisoarea, la persoana lui, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate și neremunerate de îngrijire sau ameliorare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la măsurile culturale educative, precum și dacă întrunește toate celelalte condiții impuse de art.92 Cod penal.

Raportând norma vizată la speţa dată, Colegiul penal constată că condamnatul a comis infracțiuni ce fac parte din categoria celor grave, iar către data de 21 iunie 2023, când condamnatul Golinat Vasile a fost eliberat din penitenciar în baza încheierii Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2023, casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.2024, condamnatul a executat 3 ani 4 luni 4 zile pedeapsa cu închisoare și partea neexecutată a pedepsei cu închisoare rămâne 2 ani 1 lună 26 zile. Adică condamnatul a executat efectiv mai mult de jumătate din pedeapsa

aplicată pentru infracțiuni grave, prin urmare, condamnatul Golinat Vasile îndeplinește condiția stabilită la art. 92 alin.(2) din Codul penal.

Subsecvent, conform materialelor cauzei se atestă faptul că condamnatul Golinat Vasile nu dispune de titluri executorii și nu are prejudicii cauzate conform hotărârii instanței de judecată.

La fel, just s-a reținut de către instanța de fond, că din raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului prezentat de administrația Penitenciarului nr. 18-Brănești, pe perioada detenției condamnatul Vasile Golinat a participat la activități de educație socială, a executat 5 programe și nu a executat 4 programe, deoarece a obținut calificativul nesatisfăcător. Atestă progrese în procesul de resocializare, manifestă interes pentru instruire și în detenție a obținut calificare profesională de mașinist, are loc stabil de trai și pe parcursul detenției e susținut de rude, manifestă interes pentru schimbare și participă la activități obligatorii.

Se arată, că concluziile din raportul de evaluare sunt pe alocuri contradictorii, având în vedere mențiunile că condamnatul Vasile Golinat are 5 programe realizate, manifestă atitudine corespunzătoare față de personalul penitenciarului, a participat la activități de educație socială, a făcut studii, obținând o profesie, denotă faptul că condamnatul Vasile Golinat a pășit pe calea corijării, are o orientare socială pozitivă, totuși, membrii comisiei expun concluzia că se caracterizează negativ, fără a-și argumenta concluzia.

De asemenea, cu referire alegațiile recurentului privind faptul că condamnatul Golinat Vasile a fost sancționat disciplinar și din aceste considerente acesta urmează să execute în continuare pedeapsa cu închisoare, Colegiul penal reține la caz decizia Curții de Apel Chișinău din 29.04.2024, prin care a fost menținută încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 15 martie 2023, prin care a fost anulată sancțiunea disciplinară ca fiind ilegală. Respectiv, există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă prin care a fost constatată netemeinicia aplicării sancțiunii disciplinare condamnatului Golinat Vasile.

Colegiul penal reține ca fiind oportune și prevederile art. 92 alin. (2) Cod penal care stipulează că, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă, reținându-se totodată, că prin *executare efectivă* se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menținere în arest preventiv a condamnatului. În cazul în care, făcând o analiză asupra personalității și situației condamnatului, a profilului său moral și social, ținând cont de faptul că instituția înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă prezintă una din cele mai eficiente căi de

prevenire a recidivei şi promovare a plasării, reintegrării, asistenței şi supravegherii deținutului în comunitate, că detențiunea deseori are efecte inverse, dăunătoare şi nu sporește efectul de reabilitare a condamnatului, instanța consideră întemeiat că detențiunea poate să înceteze, că este posibil reintegrarea în societate a condamnatului şi nu mai este necesară executarea ulterioară, deplină a pedepsei cu închisoarea.

De asemenea, Colegiul penal atestă faptul că prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.2024 a fost admis recursul declarat de Penitenciarului nr. 18-Brănești, casată încheierea Judecătoriei Orhei din 21 iunie 2023 cu remiterea cauzei la rejudecare.

În acest context, potrivit motivării actului nominalizat s-a făcut trimitere la prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), prevederi care în aspectul soluției emise de instanța de recurs sunt inoportune, or cauza fiind remisă la o nouă rejudecare în defavoarea condamnatului Golinat Vasile.

Prin urmare, în acest sens, Colegiul penal atestă faptul că Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) este o instituție juridică internațională care se ocupă cu protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, așa cum sunt stipulate în Convenția Europeană a Drepturilor Omului și protocoalele sale suplimentare. CEDO este un organism al Consiliului Europei și are sediul în Strasbourg, Franța. CEDO este, astfel, un instrument esențial pentru garantarea drepturilor omului în Europa, asigurându-se că statele respectă angajamentele asumate prin semnarea Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, la caz se atestă faptul că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.2024 nu au fost indicate careva temeiuri de respingerii plângerii condamnatului Golinat Vasile și care urmau a fi luate în considerație de către instanța de fond ci doar au fost indicate prevederile convenției fiind reținute în defavoarea condamnatului.

În contextul celor constatate, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.92 Cod penal, cât și celor statuate la art.61 Cod penal, astfel just a conchis că termenul pedepsei executate de către Golinat Vasile, în complet cu atitudinea conștiincioasă a acestuia, îndeplinește condițiile de aplicare a prerogativelor art. 92 Cod penal în vederea înlocuirii termenului neexecutat din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Totodată, legea penală nu stabilește expres că pedeapsa mai blândă ce urmează a fi stabilită ca condiție a înlocuirii pedepsei închisorii să corespundă după durata executării acesteia cu partea neexecutată din pedeapsa închisorii. Astfel, la deducerea categoriei de pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată și a cuantumului acesteia, în mărime de 240 ore, instanța a ținut cont

de condiția realizării scopului pedepsei penale în situația condamnatului Golinat Vasile, efectuând un calcul corect.

Astfel, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

În contraargumentarea alegațiilor invocate de recurent, Colegiul notează că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea deplină a pedepsei privative de libertate de către condamnat, cu înlocuirea părții neexecutate cu o pedeapsă mai blândă.

La caz, în formarea convingerii sale, instanța de judecată a ținut cont de totalitatea condițiilor relevante soluționării juste a cauzei, caracteristica condamnatului Golinat Vasile, care pe parcursul executării pedepsei cu închisoarea a adoptat o atitudine corectă față de faptă și pedeapsa stabilită, şi-a schimbat atitudinea faţă de valorile sociale și dorește să se reintegreze în societate, acesta a demonstrat că a păşit pe calea corijării şi reintegrarea sa în societate este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare fiind în libertate o perioadă mai mare de un an, la fel fiind executată și pedeapsa aleasă sub formă de muncă neremunerată.

Complementar opiniei exprimate de instanță pe fondul cauzei soluționate, Colegiul remarcă lipsa interesului din partea statului de a menține persoanele în locurile de recluziune şi a suporta cheltuieli pentru întreținerea acestora, atunci când persoana nu mai constituie pericol social major. Normele internaționale ce țin de sistemul sancționator, precum şi legislația națională în vigoare, lărgesc deja spectrul măsurilor alternative privațiunii de libertate. Legiuitorul, în căutarea mecanismelor de reacție împotriva criminalității, se ordonă şi trebuie să se reorienteze politicii penale ce tinde spre umanizare în spiritul valorilor justiției restaurație, în special prin aplicarea noilor norme în practică.

Reieșind din cele expuse supra și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1), pct. 1) lit. a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către **directorul Penitenciarului nr. 18 Brănești, comisar-șef de justiție, Ion Florea**, împotriva ***<u>încheierii judecătoriei Orhei sediul</u>***

<u>Central din 16.10.2024,</u> adoptată în limitele cererii avocatului în interesele condamnatului privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art. 92 Cod penal în privința condamnatului **Golinat Vasile**, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Judecători: